GAZETA LWOWSKA.

We Srodę **Nro. 78.** 13. Lipca 1825.

WIADOMOŚCI KRAIOWE.

C. K. Rząd kraiowy ogłosił następuiące

Okólniki

I.

Zakazuie się robienie i przedawanie Kluczów Szambelańskich.

Gdy stosownie do istniących przepisów C. K. Szambelani odbieraią Klucz z rąk współczesnego C. K. Wielkiego Szambelana, a nawet na przypadek zgubienia takowego Klucza, temuż oznaymić, i z prośbą o inny do niego udawać się należy, równie iak po śmierci każdego C. K. Szambelana Klucz do Urzędu C. K. Wielkiego Szambelana oddanym być ma, przeto dla zapobieżenia wszelkiemu nadużyciu, uznano za rzecz stosowną, tak robienie, iak przedawanie Kluczów Szambelańskich zabronić z tem dołożeniem, że tylko takiemu rzemieślnikowi wolno podeymować podobne roboty, u którego C. K. Szambelańscy furyierowie, takowe podług otrzymanych modeluszów zamówią.

Któryto zakaz w skutek Dekretu wysokiey Kancelaryi nadworney z d. 13. b. m. do liczby 14310 dla ściesłego zachowania, ninieyszym ogłasza się.

We Lwowie dnia 30. Maia 1825.

(*Podpisy*).

II.

Ogłasza się nowy podział Cyrkułów w kraiu nadbrzeża Illyryyskiego.

Nayiaśnieyszy Pan naywyższą uchwałą z dnia 15. Kwietnia r. b. rozporządzić raczył, że kray nadbrzeża *Illyryi*, oprócz terrytoryium kommercyialnego miasta Tryiestu, składać się będzie na przyszłość tylko z dwóch Cyrkułów: Goryckiego i Istryyskiego a Urząd Cyrkułowy Istryyski, w Mitterburgu umieszczony być ma.

Które to naywyższe rozporządzenie w skutek Dekretu naywyższey Kancelaryi nadworney z d. 29. Kwietnia r. b. do liczb. 12824 z tem dołożeniem ogłasza się, że ten nowy podział Cyrkułów z d. 1. Sierpnia r. b. do skutku przywiedziony będzie.

We Lwowie d. 30. Maia 1825.

(*Podpisy*.)

Uwiadomienie.

Celem uposażenia szkoły trywiialnéy w Czerwonogrodzie Cyrkułu Czortkowskiego, ofiarowano następuiące składki:

		ZR.	M. K.
1) Dominium, rocznie - - - -	25	ZR.	M. K.
2) 10 korcy zboża w wartości -	15	—	—
3) Pleban obrz. łac. Czerwonogrodzki X. Frankowski - - -	34	—	—
4) Pleban gr. un. Uściecki X. Szurzkiewicz - - - - - -	3	—	—
5) Gmina żydowska - - - -	6	—	—
6) Gmina poddanych Czerwonogrodzkich - - - - - - -	5	—	—
7) Gmina Uściecka Chrześciiańska	8	—	—
8) Szlachta czynszowa Nyrkowska	4	—	—
	100	—	—

Oprócz tego oświadczyło Dominium Czerwonogrodzkie, na opał szkoły dostawiać co rok sześć sążni N. Austr. drzewa twardego, i dom na szkołę własnym kosztem postawić. Te godne pochwały oferty podaią się dla powszechney wiadomości.

— Z Wiédnia d. 29. Czerwca. —

Gazety Medyiolańskie donoszą: N. Pan zwiedził w d. 19. t. m. instytut kadetów w St. Lucca, gdzie zabawiwszy dwie godzin raczył wszystko dokładnie oglądać i być obecny ćwiczeniom gymnastycznym uczniów. N. Pani zaszczyciła bytnością swoią w d. 20. t. m. fabrykę iedwabiu P. Vernet przy ulicy Paolo. Arcy-Xiąże Franciszek Karol w towarzystwie swego W. Ochmistrza Hrabiego Goes zwiedził w d. 20. t. m. biuro C. K. Kommissyi i Administracyią Censimento, poczém wraz z swoią Małżonką oglądał warstat kamieniarza Margrabiego Pompeo.

N. Pan napisał własnoręcznie do Hrabiny Bubna w sposobie następuiącym:

„Kochana Hrabino Bubna! Strata, którąś WPani poniosła, powodnie Mną okazać iey Móy szczery żal za Męża WPani, przez zapewnienie Moiego zupełnego upodobania za posługi, które ziednał sobie w tylu ważnych i trudnych zdarzeniach wierną uległością i wypełnianiem swego obowiązku ku Mnie i całemu Państwu ieszcze i w grobie uczcić!

Z tego względu postanowiłem podnieść do

X

4000 ZR. w M. K. pensyią, którą WPani tak podług przepisów iak i podług zezwolonych dodatków masz pobierać.«

W Medyiolanie, d. 17. Czerwca 1825.

N. Pan wskutek swego listu gabinetowego do C. K. pierwszego W. Ochmistrza Xięcia na Trauttmansdorfie wydanego, raczył byłego nauczyciela Arcy-Xiężny Maryi, Jana Gross, mianować Sekretarzem Cesarzowey Jey Mości.

N. Cesarz Jegomość naywyższym listem gabinetowym datowanym w Monza d. 26. Czerwca b. r. raczył Prezydenta Rządu Lombardzkiego Hrabiego Strasoldo i Kardynała, Arcybiskupa Medyiolańskiego Hrabiego Gaisrucka mianować Kawalerami Ces. Austr. orderu korony żelazney pierwszey klassy, a Opata Angelo Cesaris przełożonego uważalni Medyiolańskiey i Margrabiego Luigi Cagnola Kawalerami trzeciey klassy wspomnionego orderu.

W d. 3. Czerwca zawinęła do Tryiestu C. K. korweta Karolina, pod Kapitanem Buratovich, która w latach 1820 do 1822 przedsięwzięła była podróż do Bengalu i Chin, a w d. 12. wspomnionego miesiąca podniosła znowu kotwicę, aby się połączyć z C. K. flotyllą na morzu lewanckiem, będącą pod sprawą Kapitana Accurti.

Lady Adams, małżonka Lorda wyższego Kommissarza wysp Jońskich przybyła w d. 9. Czerwca na fregacie Angielskiey Sybilla pod Kapitanem Pechel z Korfu do Tryiestu i w d. 20. wspomnionego miesiąca wyiechała ztąd do wód w Recoaro. Wspomniona fregata odpłynęła znowu do Korfu.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Ameryka Hiszpańska.

Do Londynu zawinął statek pocztowy z Buenos-Ayres: Wiadomości, które przywiózł nieczynią wzmianki o poddaniu się Jenerała roialistów, Olanety, i donoszą, że był ieszcze na czele swoiego woyska w Wyższym Peru i że Jenerał Sucre czynił przygotowania, aby na niego uderzyć. Podług gazety Chiliyskiey ta Rzeczpospolita iest w stanie zamieszania i zaburzeń. Odkryto tamże spisek na życie dwóch Deputowanych a inny Deputowany został iako sprawca tegoż lub współwinowayca uwięziony.

Hiszpaniia.

Nowy nadzwyczayny Angielski Poseł i pełnomocny Minister P. Lamb miał zaszczyt złożyć Królowi swoie listy wierzytelne.

Gwiazda z d. 25. Czerwca donosi: Pewna gazeta pisze, że w Madrycie zaszły rozruchy. Listy z tegoż miasta, odebrane wczoray w Paryżu a datowane z d. 16. t. m. mówią, iż tam dwóch Ministrów zmieniono, mianowicie Sprawiedliwości i Woyny, pozostałych ieszcze z przeszłego składu Ministeryium. Listy też dodaią, że ochotnicy Król. bardzo przychylni Ministrowi Woyny mieli cokolwiek oburzyć się, lecz nie mówi nic o rozruchach, któreby tam wszcząć się miały.

Wielka Brytaniia i Irlandyia.

Król Jegomość dał w d. 16. Czerwca Członkom rodziny Król. wielką ucztę. Między zwyczaynie zaproszonymi byli: Hrabia i Hrabina Liverpool, Lord Kanclerz, Xiążę i Xiężna Wellington, P. Kanning ze swoią małżonką, Kanclerz Izby skarbowey, Margrabia Hastings ze swoią małżonką, Hrabstwo Münster, wszystkie Członki Niemieckiey rodziny Król., iako to: Xiężne Cambridge i Kent, Xiąże Leopold, iakoteż Xiążę Wilhelm Brunszwicki, oraz Xiążę Wiktor Szaumburgsko Waldenburgski. Przed stołem wprowadzone zostały Xiężniczka Wiktoryia Kent i dzieci Xięcia Cambridge, przez swe Ochmistrzynie do Króla, Wuja, który ich serdecznie uściskał i towarzystwu przedstawił.

W d. 18. Czerwca zebrała się Izba Niższa na czas krótki, aby wysłuchała odczytania kilku bilów, między któremi bil poprawaiący bubble akt i bil Buckingham-house po raz trzeci odczytane zostały. Odłożono posiedzenie na d. 20. Czerwca.

Podług wiadomości z Jamaiki dochodzących do d. 1. Maia, przybył do Bogoty Pułkownik Campbell z traktatem handlowym. Kongres przedłużył swoie posiedzenia, aby traktat ten z ratyfikacyią Rządu Kolumbiyskiego posłać zaraz do Anglii.

Gazeta nadzwyczayna Bogocka z d. 4. Marca zawiera urzędową wiadomość o uznaniu niepodległości Kolumbii przez W. Brytaniią.

Gazety Angielskie zawieraią następuiący list z Bombay z d. 1. Stycznia: Listy z Tabriz donoszą, że Xiąże Perski Futteh-Ollah Khan, który przed kilku miesiącami zwiedzał nasze okolice, powrócił znowu do tegoż miasta. Jawnie oświadczał Xiąże wdzięczność swoią za względy okazywane mu podczas iego w Bombay pobytu; nawet sprawił to, że cały Dwor Xięcia Następcy Tronu Abbasa Mirzy, na którym bawi, iednego iest z nim zdania. Podług owych doniesien, Abbas Mirza, powziął dobrą myśl o naszym Rządzie, co bezwątpienia wiele się przyczyni do tego, aby nasze polityczne stosunki, z Persyią ściśley połączyć. Opinii tey niemożna dosyć ocenić, ponieważ Król, iak mówią, zgromadził niedawno Xiążąt krwi i Urzędników Dworu i onym oświadczył, iż postanowił wodze Rządu powierzyć swemu nay-

starszemu synowi. Poczém kazał go ogłosić Rejentem. Tymczasem Abbas Mirza mieszka ieszcze z Dworem w Tabriz. Teraźnieyszy Król Futteh Ullee Ulle Saah (znany pod imieniem Fatali Szach) ma blisko 62 lat, i iak mowią słabego zdrowia. List z d. 15. Stycznia odebrany z Ispahanu, potwierdza wiadomość, że Król Perski na rzecz swoiego naystarszego syna Abbasa Mirzy złożył Rządy. Mówią, że myśli zwiedzić rozwalony w Schiras, miasto to na nowo odbudować i onemu dawną przywrócić świetność.

List Oficera Kompanii Wschodnio-Indyyskiey donosi o wzięciu w niewolę Króla i Królowey Avy, którzy się do pewney twierdzy schronili.

Okręt przybyły na kanał Londyński ze Smirny za paszportem poświadczaiącym zdrowie osady, rozpoczawszy iuż ładunek swóy bawełny i iedwabiu wykładać, w skutek rozkazu biora handlowego, musiał popłynąć do Sandgate-Creek dla odbycia tamże 14dniowey kwarantanny. Jednakże owoce i inne artykuły nie podległe zarazie, zaraz wyładowano.

Francyia.

Król przyiął w d. 23. Czerwca odwiedziny pożegnawcze Królestwa Ichmość Wirtembergskich, którzy iadą do Marsylii. W d. 24. mieli pożegnawcze posłuchanie u Króla i rodziny Królewskiey: Xiążę Wołkoński, nadzwyczayny Poseł Cesarza ·mci Rossyyskiego, Xiążę Northumberlandyi, nadzwyczayny Poseł Angielski i Hrabia Karol Loewenhielm, nadzwyczayny Poseł Króla Szwedzkiego.

W d. 16. Czerwca ozdobił Delfin łancuchem orderu złotego Runa Xięcia Noailles przy zwyczaynych obrzędach. Kumem nowo przyiętego Członka był Xiążę de la Vauguion. Obrzędowi byli obecni: Xiążę Talleyrand, Xiążę San Carlos, Wice-Hrabia Chateaubriand, Hrabia Villele, Xiążę Mouchy, Hrabia Pozzo di Borgo i Margrabia Talaru, iako Kawaler orderu.

Jenerał Hiszpański Kanterak przybył do Bordeaux.

Liczba we Francyi bawiących Anglików podług dokładnych policyynych wyrachowań wynosi 15,000. W Paryżu mieszka ich 1800; w miesiącach letnich ten stosunek się zwiększa, iednakowoż nie przenosił nigdy nad 2400. Niektórzy z tych Anglików maią za cel oszczędność, inni pokrzepienie sił w klimacie łagodnieyszym. Liczba w fabrykach użytych wynosi 1300 do 1400. W wielkiey fabryce żelaza w Charenton iest ich 200. Reszta mieści się w różnych fabrykach bawełnianych w St. Quentin, Lille, Rouen i w Alzacyi.

Zjednoczone Niderlandy.

Królewski wyrok względem nowego porządku do zaprowadzenia Stanów prowincyynych zawiera dla Flandryi Zachodniey między innemi następuiące przepisy: Członkowie wybrani na lat sześć będą co dwa lata w iedney trzeciey części odmieniani. Pierwsze wystąpienie trzeciey części zaydzie 1829. Wiek dla wyborcy potrzebny, iest 25 lat. Stany zgromadzaią się przynaymniey raz w rok. Wydział Stanowy (Kollegium Deputowanych Stanów) składa siedmiu Członków: ieden ze Stanu Rycerskiego, dwóch z Miast, trzech z posiadaczów gruntowych, i ieden przez te trzy Stany maiący być wybranym. Deputowany do Stanów pobierać będzie 1500 ZR. Uchwała tycząca się przeyścia teraźnieyszych osób do nowego rzeczy porządku, oznaczy wszystko bliżey; w każdym razie teraźnieysi Członkowie wybrani na czas przez dawny porządek pozostaną w swoiem urzędowaniu.

Zrobiono 15 wielkich machin parowych, aby w północney Hollandyi wypompować wodę z pol ieszcze zalanych. Na polach Purmerskich stoi ona na 8 do 10 stop.

Goniec Stanu otrzymał Gazety z Batawii do d. 19. Lutego dochodzące. W iednym z tych czytamy, co następuie:

„Z Batawii d. 15. Lutego."

»Podług doniesień z Sircapoore z d. 19go Stycznia odebrano tamże wiadomość z Kalkuty, że ogólna silna Birmanów, blisko 60,000 ludzi, przez Anglików została zniesioną. Nieprzyiaciel utracił 5,000 ludzi w zabitych i rannych, 240 dział i wszystkie tabory. Anglicy stracili w tóy bitwie tylko 2 Oficerów i 114 szeregowych.«

Szwaycaryia.

Podług doniesień z Zurich z d. 18. Czerwca główne przepisy Konkordatu względem monety ułożonego między Kantonami: Berny, Lucerny, Freyburga, Solothurn, Bazylei, Aargau i Waadt, i przez niektóre z tych Kantonów iuż ratyfikowanego, są następuiące: »Stopa monety przez Uchwałę zatwierdzona, zawierać ma w sobie podług franków Szwaycarskich 125 1543/3000 granów Francuzkich czystego srebra, a podług tego grzywna francuzka czystego srebra 37 franków 1 bac 1 1/3 rap., przyznana iest przez Stany ugadzaiące się; wszystkie monety śrebrne maią być podług tego bite i obce monety równie tak cenione. Stany umawiaiące się biorą na siebie obowiązek przez lat dwadzieścia nie kazać wybiiać żadney zdawkowey monety mniey, iak frank, wartości, w ciągu dwóch lat następuiących swe części monety zdatkowey Helweckiey mniey nad frank znaczące

z obiegu wyciągnąć, równie w przeciągu lat 5 summę 568,6000 franków własney swey monety zdawkowey, w stosunku do skali Związku z 1817 wyciągnąć i przebić. Nakoniec chcą, aby monetę zdawkową, która ma mieć obieg w obwodzie Związku, a którey ilość podług załączonego wykazu wyrachowana na 3 mil. 816 franków oznaczyć stęplem Związku a środek ten ma być iak nayprędzey, i naypoźniey w latach pięciu ukończony. — Konkordat powinien być od dnia 1. Stycznia 1825 wykonywany, równie wszystkie monety zdawkowe Kantonów nie wchodzących do ugody, tak, iak zagraniczne maią być z obiegu wyciągnięte i zupełnie zakazane. Władza dozoruiąca monety, do którey każdy do ugody należący Kanton wybiera Członka, a która się przynaymniey raz w rok zbiera, czuwać ma na dokładnem wykonaniem Konkordatu i podać przełożenia, któreby ieszcze więcey przyczynić się mogły do polepszenia systematu Monety.

Włochy.

Królestwo Ichmość Sycyliyscy ziechali w d. 17, Czerwca po południu w towarzystwie Xięcia Salerno z Vercelli, gdzie nocowali, do Turynu, a potem w kilka godzin w towarzystwie Xięcia Carignan wyiechali do Król: Villa della Regina.

Niemcy.

Z Lipska donoszą: »Zaprowadzono tu dwa powszechnie pożyteczne instytuty: Związek Kass i Kompanią Elbsko-Amerykańską. Do pierwszego połączyły się głównieysze domy handlowe w zamiarze usunienia trudności, połączonych z wypłatą w gotowiźnie i osiągnienia większey łatwości w handlu pieniędzmi, przyśpieszania i powiększenia onych sprzedaży, która przez zatamowanie obiegu bardziey tu, iak gdzie indziey iest utrudniona. Związek kass nie ograniczaiący się iedynie na Lipsku, otrzymał iuż więcey, iak 400 cetnarów złota z Drezna, częścią od tamecznych kupców, częścią od innych mieszkańców tegoż miasta.

Opowiadacz z St. Gallen mówi z d. 24. z. m.: »Żegluga parowa na ieziorze Bodeńskim ożywia się: okręty biorą więcey, iak po 300 ludzi; ostatniey Niedzieli prowadził takowy okręt 130 powozów i karet do Rorschach. Inny okręt mechaniczny, którego koła z łatwością ludzie mogą obracać, przybył tu z Lindau; iest własnością prywatnego, ma żagiel, atoli opiera się tak wiatrom, iak parowy. Ważny ten wynalazek potrzeba poddać wydoskonaleniu.

Liczba uczniów na Uniwersytecie Göttingskim wynosi w teraźnieyszem półroczu letniem 1,545, z których iest: 310 słuchaczów teologii, 816 prawa, 257 lekarskiey nauki i 182 filozofii i innych nauk; 738 iest kraiowców, a 807 zagranicznych.

Prussy.

— Z Berlina d. 27. Czerwca. —

Król Jegomość po rozwiązaniu Ministeryium handlowego, raczył Ministrowi Stanu, Hrabi Bulow, wyższy zarząd prowincyi Szlaskiey, na mocy naywyższego rozporządzenia dopóty poruczyć, póki onemu nie będzie mógł być dany inny Wydział Ministeryialny. — Xiążę Wilhelm Pruski (syn Króla Jegomości) wyiechał ztąd przez Magdeburg do Cieplic.

Szwecyia i Norwegiia.

Przy znacznem spadaniu kursu niżey 128 trwa. na Hamburg, nad granicę przez Stany na ostatnim Seymie oznaczoną, kiedy bank powinien skupować srebro, tenże, iak się dowiaduiemy, postanowił także zapisywać srebro. W d. 10. z. m. zawiadomili pełnomocnicy banku na giełdzie, że począwszy od Czwartku przyymować będą przyrzeczenia na dostawę srebra, i bank ofiaruiącym w stosunku maiącey się dostawić ilości, zaliczać będzie summy bez procentu, za danem bezpieczeństwem.

Królestwo Polskie.

— Z Warszawy. —

N. Cesarz i Król dekretem Swym z dnia 1. (13.) Czerwca r. b. w Warszawie wydanym, nayłaskawiey mianować raczył JW. Ignacego Hrabiego Sobolewskiego, Ministra Sekretarza Stanu, Ministrem Prezyduiącym w Kommissyi Rządowey Sprawiedliwości. — Dekretem z dnia tego JW. Szczepan Hrabia Grabowski, Jenerał Brygady Zastępca Ministra Sekretarza Stanu, mianowany został Ministrem Sekretarzem Stanu Królestwa Polskiego. — Niemniey mianowanymi zostali: JW. Augustyn Gliński, Referendarz Rady Stanu, Radcą Stanu nadzwyczaynym, a JP. Roman Hrabia Załuski, Referendarzem Rady Stanu, zaś JJPP. Łęski, Wice-Referendarz Rady Stanu Urz. Sł. Og. w K. R. P. i S.; Bronikowski, Kamerjunker Dworu, Kommissarz Delegowany w Obwodzie Konińskim; Dunin, Kommissarz fabr. w Woiewództwie Kaliskiem; Jelski, Urz. Służ. Og. przy K. R. P. i S.; Kuszewski, Członek K. R. W. R. i O. P.; Chłędowski, otrzymali stopień Referendarzy Nadzwyczaynych.

Do tego Numeru Gazety dołączony iest Numer 28. Rozmaitości.

Redakcyia Józefa Bensy; Druk Pillerow.